

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250

РІК ІХХХХІ. Ч. 121. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 1-го ЧЕРВНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 1, 1979 No. 121. VOL. I XXXXI

ІХ ВЗУН СТВЕРДИВ НЕЗЛАМНУ ЖИВУЧІСТЬ НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ ІДЕЙ ТА ЇХ АКТУАЛЬНІСТЬ У БОРОТБІ ЗА ВОЛЮ

Під час відвідин в УНСоюзі. На фото (зліва): головний організатор УНС Василь Орловський, головний секретар УНС Володимир Сохан, д-р Богдан Шебунчак, д-р Якім Маковецький, головний касир УНС Уляна Дячук, головний президент УНС д-р Іван Філіс та головний редактор "Свободи" Василь Тершаковець.

Джерзі Сіті, Н. Дж. — ІХ Великий Збір Українських Націоналістів (ВЗУН) ствердив, що ідеї націоналістичного Руху протягом 50-річного існування Організації Українських Націоналістів (ОУН) виявили свою незламну живучість та актуальність і сьогодні й далі головним рушієм мобілізації українських народних мас, що в майбутньому приведе до революційного зриву — в союзі з визвольними силами інших поневолених Москвою народів, і повалення совєтсько-російської імперії і встановлення Української Самостійної Соборної Держави — сказано в офіційному комюнікаті Проводу Українських Націоналістів і про це інформували представники цього Проводу Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу та редакцію "Свободи" під час чемпіонських відвідин минулого вівторка, 29-го травня, УНСоюз і "Свободу" відвідали д-р Якім Маковецький з Німеччини та д-р Богдан Шебунчак, які брали участь у ІХ ВЗУН. Як уже коротко інформовано в офіційному комюнікаті ПУН, надрукованому в

попередньому числі "Свободи", ІХ ВЗУН відбувся в дні від 24-го до 27-го травня 1979 року та обрав новий Провід Українських Націоналістів із п. Микола Плав'юком як головою. Проте, обов'язки почне виконувати шойно після закінчення в наступному році його двох і піврічної календлярної посади голови Президії СКВУ, а Провідом Українських Націоналістів до того часу керуватиме Президія з д-ром Яковом Маковецьким на чолі.

М. Плав'юк буде вже п'ятим з черги головою ПУН. Досі, як відомо, ПУН очолювали: кожний до своєї смерті — сл. п. полк. Євген Коновалець (1938-1964), ред. Олег Штуль-Жданович (1964-1977) та д-р Денис Квітковський (1977-1979).

Д-р Я. Маковецький і д-р Б. Шебунчак під час відвідин в УНСоюзі і редакції "Свободи" в розмові з ексекутивними урядовцями УНС та редакторами "Свободи" обмінялися думками і поглядами на актуальні теми і проблеми українських поселень у вільному світі та українського народу на Батьківщині.

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ ГОЛІВ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

Нью-Йорк (Х.Н.). — У дні 26-го і 27-го травня ц.р., тут відбулася Конференція голів Окружних Управ Союзу Українок Америки, в якій взяли участь голови восьми з дев'яти Округ, а саме: Рома Дигдало — Детройт, Натація Даниленко — Філадельфія, Оксана Шурова — Нью-Йорк, Лідія Гладка — Нью-Джерзі, Ірина Кашубинська — Огайо, Марія Семків — Чикаго, Іванна Мартинець — Північний Нью-Йорк, Ірина Сколуполь — Нова Англія та членки Екзекутиву СУА.

Наради відбувались в діловому настрою. Конференцію провела голова СУА Іванна Рожанковська, яка у своєму слові пройшла історію постанови Окружних Управ та їхнє важливе завдання в системі триступневої організації, якою є Союз Українок Америки.

Іванна Ратич, фінансова секретарка СУА, з'ясувала фінансове положення організації, висвітлюючи потреби фондів для переведення міжбанківських шлуків СУА. Оля Гнатейко, членка Екзекутиву СУА, пояснила спосіб допомоги потребуючим. Усі голови Округ підготували короткі доповіді на теми: організаційну, значення Українського Музею, реєстрація предметів народного мистецтва, важливість знання української мови у дітей, центру фотографічної документації, підтримки журналу "Наше життя" та Суспільної Опіки

Любов Волинська, заступниця голови СУА, дала незвичайно цікаву доповідь про історію і значення рушників, ілюструючи її прекрасними прозорами. Конференція вислала ряд ухвал, які допомагають у дальшій праці для розвитку Союзу Українок Америки.

ЩЕ ПРО УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ У НЬО ЙОРКУ

У п'ятницю, 18-го травня ц.р., на Українському Фестивалі в Нью-Йорку виступала танцювальна група "Верховинці" Осередку СУМА ім. генерала Тараса Чупринки. Цього ж вечора також співала сопрано Оля Гіряк.

Совісти припинили „бомбардування“ мікрохвилями будинку амбасад 3СА

Москва. — Пресові агентства інформують, що уряд Совєтського Союзу наказав припинити „бомбардування“ будинку амбасад 3СА в будинку Стейтіа Америки мікрохвилями, які викликали не тільки перебої в нормальній праці і комунікації, але також впливали на здоровельний стан працівників амбасад. Як відомо, з причини цього „бомбардування“ кілька осіб, урядовців амбасад, перенесли на працю до інших країн з огляду на шкідливий вплив мікрохвиль на їхнє здоров'я.

Речник американської амбасад в Москві заявив кореспондентам, що припинення треба зробити завдячуючи загальній політичній атмосфері і старанням совєтського уряду поліпшити співпрацю з американським урядом на передодні зустрічі президента

Дж. Картера з генеральним секретарем ЦК КПСС і головою Президії Верховної Ради СРСР Леонідом І. Брежнєвим у половині червня ц.р., коли вони підпишуть САЛТ II.

На протязі останніх 3-ох років вище поверхи 10-поверхової будівлі амбасад були під постійним „обстрілом“ мікрохвилями, спричинюючи перебої в комунікації. Від половини 1960 р. Державний департамент систематично вислав ноту протесту до Москви, вимагаючи своє невдоволення з такого поступування совєтами, але ніколи не одержував задовільної відповіді. Загально припускають, що органи КГБ намагалися перешкодити функціонуванню американських підслухових апаратів, які виволокали розмови між совєтськими високими чиновниками.

Пропагандивна війна між Китаєм і В'єтнамом продовжується

Пекін. — Пресові агентства і кореспонденти інформують, що психологічна і пропагандивна війна між Китайською Народною Республікою і комуністичним В'єтнамом не тільки продовжується, але й посилюється. Масові засоби інформації, зокрема газети і радіо, систематично ведуть взаємну кампанію, обвинувачуючи один одного не тільки в порушенні кордонів, але у збройних сутичках і нищенні населення.

У вівторок, 29 травня, китайська газета „Жінмьнь Жібао“, яка є органом Комуністичної партії, обвинуватила в'єтнамців в черговому злочині, а саме, виселенні біля 4,000 китайців з прикордонної смуги тільки за те, що вони, мовляв, не були лояльними до в'єтнамської влади. Газета цитує при тому слова багатьох вітківців і в'єтнамців, які твердять, що в'єтнамські воїни нахабно ви-

раються до селищ, виганяють людей на подвір'я і „клясифікують мешканців на „вірних“ і „невірних“ до політичних ганюбських комуністичних „Невірних“ позбавляють майна і виганяють їх напризволяще, або підводять до китайського кордону і змушують їх перейти на китайську сторону. „Ставлять людей перед альтернативою, — відмічує газета, — або виселення, або смерть“.

Китайське керівництво погрожує, що такий стан довго тривати не може і що пекін застосовує над новими способами здержання в'єтнамського свавілля.

Пілотів Тайвану помагатимуть сменським збройним силам.

Вашінгтон. — Речник Державного департаменту Томас Рестон заявив кореспондентам, що 70 добре вишколених пілотів із Тайвану, тобто Національного Китаю, допомагають сменським поборювати інвазію Південного Емену і перешкоджають сменським військам, які ще не обзав'язані з американською зброєю, зокрема джетовими літаками „Ф-5Е“, які Емен одержав від 3СА в програмі допомоги, завданням якої є поборювати совєтські впливи на цьому просторі.

Як відомо, Південному Емену всілякими способами допомагає, зокрема зброєю, Совєтський Союз, намагаючись поширити впливи прокомуністичного уряду на ший Емен.

Покищо, завдяки старанням Арабської Ліги, припинено бої між ворогуючими сторонами, але, як інформують політичні спостерігачі, напруження триває, яке кожного дня може знову перемінитися у відкриті війни.

Томас Рестон при тому заперечив вістки, що 3СА нібито старалися, щоб до Емену поїхали тайванські летуни. Якщо такі поїдуть, — заявив Рестон, — то тільки у висліді обопільних переговорів між Еменом і Тайваном. У зупиненні поширення комуністичних впливів в Емені заінтересована також Саудівська Аравія, яка фінансово допомагає Емену поборювати інвазію.

Створено Комісію Року Дитини в Нью-Джерзі

Пассейк (Д.Р.). — Ініціатива Стейтської Ради УКА в Нью-Джерзі, яку очолює д-р Мирослав Бих в Пассейку, організовано Комісію Українського Року Дитини 1979.

Організаційно — це одна з комісій Ради, але включена вона в систему осередків Українського Року Дитини при СФУЖО. Комісія відбуде вже дві наради. 29-го квітня і 21-го травня під проводом д-р Стефанії Гук із Савт Орендж, яка обняла головуство, при участі представників організації та зацікавлених індивідуальних осіб, які теж нав'язала контакт з американськими ко-

місіями Міжнародного Року Дитини, крайовою і стейтською, та Секретаріату М. Р. Д. при Об'єднанні Націй і ЮНІСЕФ для збирання потрібних матеріалів і обміну інформацією.

Вже під час українського стейтського фестивалю в Гомелі, Н. Дж. 2 червня, де частина програми проходить під знаком Року Дитини, комісія влаштує відповідну інформативну виставку. Про дальші плани інформації будуть подані своєчасно. Тим часом Комісія заохочує зацікавлених включитися в дію Року Дитини 1979.

ВІДБУВСЯ ІУ З'ЇЗД НАУКОВЦІВ-УКРАЇНІСТІВ ПКУС ПРИ УНІГУ, В. МОРОЗ ВИКЛАДАТИМЕ У ЛІТНІЙ ШКОЛІ В ГАРВАРДІ

Частина учасників З'їзду ПКУС в Гарварді

Кембрідж, Масс. (С.Ф.ко). — Тут у п'ятницю, суботу й неділю, 25-го, 26-го й 27-го травня ц.р., відбулася четверта зустріч науковців-україністів Постійної Конференції Українських Студій (ПКУС) при Українському Науковому Інституті Гарвардського Університету.

ПКУС створено на першій зустрічі в 1976 році. Мета ПКУС: бути форумом обміну думок українських науковців у своїй галузі науки, обміну досвідом, в асемолопомога й товариць спілкування. Єдиний критерій — це проводити всі засідання українською мовою.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ З'ЇЗДУ

У п'ятницю, 25 травня З'їзд ПКУС розпочався нарадами бібліографів. На бібліографічних сесіях заслухано такі доповіді: „Білоруські студії поза Білорусією“ (у білоруській мові) — о. д-ра Олександра Населона з бібліотеки ім. М. Скорини у Лондоні; „Українські бібліографії як показник культурного росту“ — проф. Богдана Струмінського з Гарвардського університету; „Іван О. Левіцький, Людина і бібліограф“ — д-ра Павла Магоцького з Гарварду; „Бібліографічні праці Наукового Товариства“ — д-ра Олександра Соколинського з Бруклінської Публічної Бібліотеки; „Сучасна жіноча преса у діаспорі“ — проф. Христини Юзич з Вейн-Стейтського університету; „Вибрані проблеми зовнішньої історії української книжкової культури ХХІ століття“ — м-ра Едварда Касинця з Гарварду.

Окремими засіданнями бібліографічної секції керували д-р О. Соколинський і м-р Е. Касинець. Крім цих доповідей, короткі звітні доповіді подали: проф. Богдан Струмінський — „Мазепіна у Гарвардській бібліотеці“; м-р Едвард Касинець — „Некатоликанські колекції у Західній Канаді (Колегія св. Андрія та Мондлер)“; д-р Богдан Романенчук — „Як запам'ятовувати бібліографію“.

Цього самого дня під час полуденку проф. Оселян Прицак промовляв на тему:

„Політичний, суспільний та інтелектуальний клімат для бібліографічних студій у міжвоєнний період і на еміграції до 1939 року“. Учасники конференції також оглянули виставку в бібліотеці Вайднера п. н. „Чотиристоліття української книги“.

ДРУГИЙ ДЕНЬ З'ЇЗДУ

У суботу, 26-го травня, розпочалися наради секції мови й літератури та суспільних наук, які проходили одночасно, але в різних приміщеннях.

Перша сесія мови й літератури відбувалася під керівництвом проф. А. Гумецької з Мічиганського університету, на якій вислухано такі доповіді: „Олександр Білецький та українська літературознавство“ — проф. Володимира Жили з Техаського технічного університету; „Кошубинський і Шнітцлер: два письменники імпресіоністи“ — проф. Елеонори Карпінч-Адамс з Темпл університету.

Під час першої сесії суспільних наук, якою керував проф. О. Прицак і проф. Михайло Соколинський, доповідал проф. Іван Лисак-Рудницький з університету Альберти (Канада) на тему: „Політичні течії української від другої половини XIX ст. до 1920 років; проф. Юрій Перфецький з Ля Саль-коледжу у Філадельфії на тему: „Галицько-Волинський літопис як джерело хроніки Биховця“, а проф. Михайло Воскобойник з Коннектикат стейтського університету на тему: „Україна в міжнародних відносинах напередодні Першої світової війни“.

На другому засіданні секції суспільних наук, яким керував о. д-р Мелетій Войнарович, доповідали: проф. Любомир Гайда з Гарварду на тему: „Гетьман Дорошенко і його турецька війна“; проф. Орест Субтельний з Гамільтонського коледжу про „Україну в міжнародних відносинах в епоху Мазепи“; проф. Юрій Кульчицький з Янгстаун стейтського університету про „Український повстанчий рух в 1918-22 роках у документації“.

На другій сесії мови й літератури (закінчення на стор. 4)

Валентин Мороз буде серед колишніх воєнків УПА

Нью-Йорк. — Товариство колишніх воєнків УПА ім. ген. хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича інформують, що в суботу, 2-го червня, Валентин Мороз візьме участь у зустрічі з нагоди 17-го З'їзду Товариства. Зустріч відбудеться у великій залі будинку Організації Українського Визвольного Фронту при 136 Друга авеню в Нью-Йорку. Початок цієї зустрічі у 7:30 веч., але Валентин Мороз прибуде пізніше, бо того самого дня він ще буде в Детройті, Мічиген.

Валентин Мороз був малим хлопцем на його рідній Волині, коли Українська Повстанська Армія зво-

ликала завзяті бої з московськими та німецькими окупантами, — вказують організатори зустрічі. — І в його пам'яті воєнки УПА назавжди залишилися борцями за свободу українського народу. Як відомо, В. Мороз вже не раз підкреслював, що він борювався за ту саму свободу українського народу та що його мета, тобто незалежна Україна, та сама, за яку йшли в бій воєнки УПА. Цієї суботи колишні воєнки УПА вітають Валентина Мороза як побратима, — інформують організатори, закликаючи представників організації, головно українську молодіть взяти участь у цій зустрічі.

В. МОРОЗ ВДРУГЕ ВІДВІДАВ ФІЛАДЕЛЬФІЮ

Філадельфія, Па. (Я. Та-томір). — Філадельфійський Комітет Оборони Прав Людини в Україні ім. Валентина Мороза (Колішній Комітет Оборони В. Мороза) рішив улаштувати, 24-го травня ц.р., зустріч В. Мороза з філадельфійською пресою і телебаченням.

Філадельфійські „Мороз'янки“ (так називають у Філадельфії членкинь Колішнього Комітету Оборони В. Мороза) зуміли ще раз змобілізувати всю філадельфійську пресу, пресові агенції і всі три великі філадельфійські станції телебачення та деякі радіостанції і мешканців Філадельфії, Пенсильванії та південної частини Нью-Джерзі, які знову мали нагоду довідатися із преси, телебачення і радіо про В. Мороза і про змагання України до волі.

Під час цих відвідин Філадельфії В. Мороз, крім пресової конференції, мав теж зустріч із Радою Жидівських Організацій Філадельфії, яка сповняє подібне завдання у жидівській громаді, як у нас Відділ УКА, відвідав філадельфійський „Дзвін Свободи“ та „Інтерпендент Голл“ і зустрінувся із дирекцією ЗУАДК-у.

Виступ В. Мороза перед жидівською Радою був дуже успішний. Він між іншим

сказав, що жиди й українці, які мають спільного ворога, повинні забути, про минулі непорозуміння. Мороз вказав на приклад Англії і Франції, які кілька століть вели криваві війни але опісля спільно стали проти німецького агресора. Він сказав теж, що українці повинні брати приклад із жидів, які після двох тисяч років переслідувань і розпорошення не втратили своєї ідентичності і здобули незалежну державу.

Під час відвідин „Дзвону Свободи“ та „Інтерпендент Голл“, В. Мороза супроводив суперінтендент федеральної Комісії парків та історичних будівель Говард Кейнауд.

Ці відвідини В. Мороза здобули великий і дуже прихильний відгук у пресі та на телебаченні. Три найбільші філадельфійські щоденники помістили знімки В. Мороза та великі прихильні статті, а три головні телевізійні станції передали з новинами довші фрагменти з виступів В. Мороза, коротке інтерв'ю з головою Комітету Оборони Прав Людини в Україні Уляною Мазуркевич і т.п.

Теж довші вістки про В. Мороза і про його перебування у Філадельфії передали деякі філадельфійські радіо станції.

„Наступальна“ лінія ЦК КПСС по лінії „ідеологічної роботи“

У пращу включилися партійні працівники, лектори, пропагандисти, вчені, спеціалісти, діячі літератури і мистецтва. Крім цього, опублікують „примірну“ тематику лекцій, доповідей і дискусій. Крім цього, яду питань, які повинні бути порушені і проаналізовані, йдучи по лінії „ідеологічної роботи“, є деякі, що їх варто зачитувати: „Ідеологічна робота — важливий фронт боротьби за кому-

нізм“. „Непорубна братерська дружба народів ССРСР“. „Духовний світ радянської людини“. „Радянська людина — справжній господар своєї країни“. „Ми патріоти й інтернаціоналісти“. „Комуністична пропаганда — могутня зброя в ідеологічному наступі нового світу“. „Виховувати несприятелів до буржуазної ідеології“. „Радянська преса — трибуна партії і народу“. „Радянська Армія — чудова школа політичного, морального і військового загартування молоді“. „Ленінська мирнолюбна зовнішня політика ССРСР“. „Радянський спосіб життя“ і т.п.

Ціх питань, які входять у постанову ЦК КПСС — безліч і всі вони під спільним знаменником — формування „нової радянської людини“.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЛМК ВЛАСТОВУЄ ВЕЧІР 100-РІЧЧЯ НАРОДИН Д-РА С. ЛЮДКЕВИЧА

Нью-Йорк, Н. Й. — Літературно-Мистецький Клуб повідомляє, що у п'ятницю, 1-го червня ц.р., о. год. 7:30 вечора, тут у приміщенні цього Клубу при 136 Друга авеню, відбудеться Вечір, вшановуючи соті роковини уродин вєтєля української музики, композитора і музиколога д-ра Станіслава Людкевича, у програмі: Слово про життя і творчість композитора виголосить проф. Стефанія Нагірня; виступ оперової співачки Марти Кокольської-Мусійчук при фортепіановому супроводі проф. Галини Клим; великоасамблеї творчих композиторів у стереофонічному записі — технічне виконання О. Старостка і М. Яблонського.

ВІДБУДЕТЬСЯ ФІЛАДЕЛЬФІЙСЬКА ПРЕМ'ЄРА КОМЕДІЇ „РОБОТ“ Й. СІРОГО

Філадельфія, Па. — Театр „Люстро“ у Філадельфії поставив у неділю, 3-го червня ц.р., о. год. 4-й по полудні, тут у залі української народної школи св. Василя, при 1825 Вест Ліндлі есено, комедію на 3 дії „Робот“ Йосипа Сірого-Мандзенка, колишнього керівника театру „Позвага“ в

КОНФЕРЕНЦІЯ СФУЖО В ЕВРОПІ

Дня 2-го червня 1979 відбудеться в Мюнхені, Німеччина, Конференція українських жіночих організацій в Європі. Гаслом Конференції є цюгоричний клич Українського Року Дитини „Дитина — скарб народу“. З Конференцією пов'язаний також Делегатський З'їзд Об'єднання Українських Жінок Німеччини.

Представницею Управи СФУЖО на Конференцію найменована інж. Лідія Дяченко із Філадельфії. Вона виїхала до Європи 27-го травня в товаристві м-р Дорі Рак. П-ні Рак уповноважена перевести нараду голів жіночих організацій з метою заснування Підгтовчої Комісії до Світової Жіночої Конференції, яка має відбутися в липні 1980 р. у Конгенгеї, Данія.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.,
at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for by
Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Руйнують українську духовість

Монолітність і сила кожного народу залежить від її здорового спадщинного кореня, тобто від його глибокої релігійності, обрядів та традицій, передаваних з роду в рід у наймолодше покоління, і від чіткого усвідомлення свого національного походження. Життя спадщини перш за все не тільки вічним джерелом життя даного народу, але й віддзеркаленням його культури, його духової і національної окремішності.

Свідомо цього радянська влада прямує до „злиття народів у єдиний радянський народ“ під покровом „старшого брата“, і проголошує, що, винищує українську духовість, релігію, штучно на це місце встановлюючи „новотвори“ — соціалістичні обряди, які, за їхнім бажанням — повинні ввійти в духовий зміст українського народу — „на шляху до побудови всевітнього комунізму“. Цими соціалістичними новотворами є пісні, буди-то народного характеру, весільні, „шесдрівки“ — в яких немає найменшого сліду первинного релігійного чи побутового змісту, а також на місце церковних свят вводять „режимні“, як наприклад: „День серпа і молота“, „День першого травня“, „День Червоної армії“, „День Радянської флотії“, „День учителя“, а навіть... „День доярки“ і тим подібне.

Щоб провести посилену і організовану кампанію за розповсюдження соціалістичних обрядів, — інформував недавню київський журнал „Україна“, — створено комісію радянських традицій, свят і обрядів при виконкомі Київської Ради Депутатів. У плануваннях цієї комісії — включити до цього насильного походу громадські організації, жіночі ради, профспілкові комітети. Недавно на конференції, скликану згаданою комісією, до Києва з цілого СРСР з'їхалося багато учасників, поміж ними й композитори, письменники, малючі, архітекти — одним словом радянська „сметанка“, щоб взяти участь у „Чорній Раді“ над утворенням української спадщинної духовості. От, наприклад, в одному з цих нових обрядів, названому „Народини“ — є цілкова перестановка осіб, замість бо хресних батьків є „названі батько і мати“, обрядові старости і тим подібне, які оточують опікою великого сина чи доню — „радянського народу“.

Однак — це не єдина дорога і не єдині „методи“, по якій і за якими вперто прямують радянські мововладці, щоб зчинити над українським народом духовий голокост, вони вдаються до друкованих слів — у формі памфлетів, брошурок, книжок, пресів, лозунгів, у яких оплюгають давні українські традиції і релігію, називаючи її „опіумом народу“, водночасно розхвалюючи, найкращі підсонні конституції СРСР — „радянські обряди“. Враз із друкованою пропагандою засновують по селах і містах України агітпункти, де „з'язкові“ поміж Комуністичною партією і народом розносять найстрашнішу в світі епідемію — атеїзм, намагаючись спустошити душу людини від вірування, від первинних народних і релігійних традицій, які колись завітали творці української літератури, які віддзеркалювали в давніх піснях і танцях.

Однак, це прямування радянського уряду до „єдиної радянської спадщини“, як показується, не зовсім вдається. Бож в радянській пресі, крім згаданих про „радські“ примикання соціалістичних новотворів є і, як то часто, інформативні статті про новинки, в яких їхні автори оплюгають і нападують на тих, що притримуються давніх традицій і звичаїв і мусять признати, що вони існують, що і далі молоді люди ходять в церкву, де вінують і христять своїх дітей.

В обличчя цієї загрози, ми, як українська спільнота на поселеннях, не можемо сьогодні йти на Кремль хрестоносним походом, бож ми не мілітарна потуга. Але в нас є великі інші можливості, якими нас наділяла свободолюбна американська Конституція та закони Канади і країн Західної Європи, — є права і привілеї, користаючи з яких в нас відкрите поле — розповсюджувати інформації про фальшиву пропаганду радянських властей, про їхні насильства і утиски над духовістю українського народу, ми також можемо протестувати маніфестаціями, багатолюдними походами. А надусе, щоб не допустити до заглядів наших традицій та обрядів, ми, навіть у своєму найтіснішому колі повинні з роду в рід зберігати ці найбільш цінні наші культури — цим самим не лише даючи відсіч радянській забороні пропаганди, але й водночас запевняючи майбутнє українському духовому обличчю нашої спільноти.

Оксана Бризгун-Соколик

ЩЕ ПРО МІЖНАРОДНИЙ РІК ДИТИНИ

[2]

А скільки дітей переслідувано та не допущено до шкільного навчання, то одного з їхніх батьків було вивезено, чи розстріляно, а другого з тієї ж причини звільнено з праці і самітня дитина в голоді кидалася за куском хліба та освітою, яка для неї залишилася нездійсненою мрією!.. Згадаймо тут життя Юрія Шухевича, роками переслідуваного, який далі карастяся по в'язницях — за... свого батька!

Пригадаймо молодого сина Валентина Мороза. Перед голодом він мав побачення з батьком, а після побачення сторожа відірвала дитину від батька та обшукала його, чи батько не передав чогось написаного! А коли малий його син розплакався, що батько може померти з голоду, то Валентин Мороз йому сказав: „Хтось мусить вмерти, щоб інші жили!“ Подивімося на тих дітей, які щасливо оминували всі ці проблеми „щасливого“ життя дитинства, і ходять в Україні до так зв. українських шкіл, і починаючи від садочків мусять у школах вживати російську мову, а предмети такі, як історію, вивчають перевернуто і далеко від правди. Релігії немає, зате є „молитва“ до портретів вождів. Діти виховуються на неетичних засадах донощівства, навіть на своїх батьків, взаємного недовіри, національної меншвартості, браку пошани до себе та до свого рідного (у СРСР є пам'ятник хлопчиків, що донос на своїх батьків).

Леонід Плюш сказав, про себе, що не в школі дізнався про Україну, а від однієї знайомої пані... Надійка Світлична дізналася про минуле України, бувши вже дорослою на мандрівках у Карпатах... а не в школі... Нашим завданням є не тільки матеріально допомогти, принаймні родинам тих, які карються за правду по в'язницях та таборах, але кричати, так кричати, щоб світ дізнався, щоб світ почув і zareгував на таку нечужу дискримінацію дитини.

Надія Світлична, перебуваючи в Торонто, сказала: „Ті, що в Україні не підтримують Руху Спротиву, а мовчать, ті підтримують своєю мовчанкою наших ворогів“. Це можемо сказати й ми тут: хто з нас не кричить, а мовчить, той підтримує працю ворога в Україні. З тією тільки різницею, що протестуючи там, вони ризикують усім — і працею, і родиною, і здоров'ям і життям. А тут ми не ризикуюмо нічим! Тільки своєю вигодою... Все що нам треба — це людяне зрозуміння того жаху та доброї волі. Тож

допомагаймо і кричимо про те, які кривди діються нашим дітям в Україні!

Торкаючись другого питання — низького життєвого стандарту української дитини в країнах малих фінансових спроможностей, треба твердити, що наші брати в Югославії далеко не мають цих усіх можливостей, які ми маємо тут. Мало з них може студіювати, бо вони не всіли покрити високої оплати. Скромні стипендії з Америки та Канади уможливають малій горстці продовжувати науку і ставити кращими та кориснішими громадянами держав їхнього поселення.

Мінімальна 250-доларова стипендія допомагає молодій людині ший рік втриматися у школі. От, наприклад, Товариство Українських Інженерів Канади, Відділ Торонто, має свого студента в Бразилії. Батько його швед, каліка. На Різдво товариство від нього отримало неймовірно зворушливу картку.

А таких молодих людей там сотні. Тут же зібрати 250 доларів, чи більше, не така вже проблема. Чай, базар, продаж печива, писанок, або курс писанок перед Великоднем, назвати хоча б кілька. Певно, багато залежить від того, чи розрекламується така імпреза.

Недавно було відкрито виставку картин Василя Курлика, в інституті св. Володимира. Пан Айзак, в галерії якого Курлик постійно виставляв свої праці, замість слова про мистця, прочитав листа, якого діваст Курлик із Індії, зі сиротини, що його він там утримував.

Курлик залишив четверо дітей, і, крім них він ще собі „адоптував на віддалі“ четверо інших дітей, постійно їм допомагаючи. Який багатомовний був цей лист!

Якщо б українські організації допомагали тільки одній дитині на рік, але регулярно, щороку, скільки фахівців, професіоналів повноцінних людей ми могли б легким коштом для громади придбати. Правда, не всі вони могли б вдатися, але наша підтримка їх би морально зобов'язувала до питання: хто, — і чому мені? Хто?

Якщо проаналізуємо третій аспект справи — дітей на північноамериканському континенті, Америки і Канади, то вони засадничо не потребують матеріальної допомоги.

Однак, тут наше завдання величезне: Ми мусимо боротися із порнографією, алкоголізмом і охороняти наших дітей від зникнення і

Я. Гайвас

З ІСТОРИЧНОЇ ПЕРСПЕКТИВИ

[2]

Тільки при помочі „провідника по Святій землі“ перед очима, як у калейдоскопі, чергувалися народи, люди й події. Савло-король Ізраїля, 1020 років до Христа, розбив фелістинів, покоров габреїв і загинув у черговому бою, приготувавши своїм наступникам Давидові і Соломонові шлях до немирущої величі. А великий учень великого філософа Аристотеля, Олександр Македонський (356-323 до Христа), родоначальник гелленістичної доби, переможць Єгипту, Малої Азії, Персії, покортель безчисленної кількості королівств аж по ріку Індус, здобувць Таджикистану, Самарканду. Здобув величезні території, але не зумів розв'язати звичайного вузла в місті Гордіум (Фригія, тепершня Туреччина) і мусів розтинати його мечем. І думастися: неже ж ніхто не зможе розв'язати сучасного ізраїсько-арабського вузла і знов треба буде Олександра з його мечем?

Що за дивна, маловодна, з убогими гаями країна, яку топтали єгиптяни, селевкиди, сирійці, турки, араби і такі численні європейці! Племена за племенами проходили цю землю, здобували її, плондрували, накидали ізраїльтянам своїх богів на місце їхнього Єгови, з Яким ізраїльтяни були не в союзі та „мали договір з Ним“, зустрічалися з Ним віч-на-віч, отже мали підстави очікувати від Нього опіки й помочі. А тим часом горіли їхні оселі, з міст і сіл залишилися тільки руїни, а люди йшли в неволю. Не багато таких осель залишилося, як Єрихон, яке заложене десь десять тисяч років д. Хр. Хаос на цій землі був великий, аж прийшли римляни й спробували завести лад (63 до Хр.). Лад заводять силою, а ізраїльтяни не хотіли чужого ладу. Повстання за повстанням чергувалися аж прийшов майбутній римський імператор Веспасіян зі своїм сином Титом, також майбутнім імператором, і

злочинних одиниць модерного суспільства. Спільні листи до урядів міста, урядів провінцій, чи федерального, ініціював акції на всенародський чи всеамериканський скалю не тільки може допомогти поправити цю жалюгідну ситуацію, але й зверне трохи уваги на нас, як активних членів того суспільства. І тоді багато легше нам буде говорити про свої справи, а нав'язавши контакти — будемо мати більш врозумілого слухача, який

злочинних одиниць модерного суспільства. Спільні листи до урядів міста, урядів провінцій, чи федерального, ініціював акції на всенародський чи всеамериканський скалю не тільки може допомогти поправити цю жалюгідну ситуацію, але й зверне трохи уваги на нас, як активних членів того суспільства. І тоді багато легше нам буде говорити про свої справи, а нав'язавши контакти — будемо мати більш врозумілого слухача, який

злочинних одиниць модерного суспільства. Спільні листи до урядів міста, урядів провінцій, чи федерального, ініціював акції на всенародський чи всеамериканський скалю не тільки може допомогти поправити цю жалюгідну ситуацію, але й зверне трохи уваги на нас, як активних членів того суспільства. І тоді багато легше нам буде говорити про свої справи, а нав'язавши контакти — будемо мати більш врозумілого слухача, який

(Закінчення на стор. 3)

З МОГО ВІКНА

НЕСПОДІВАНКА

На відхіднім, Мері мені сказала:
— Сідай у вагон, у якому багато людей, тут у нашій дільниці, діються іноді несподівані речі...

Підземка загриміла, мов на зльїт зеном порожніх вагонів. Було полудне, тож працюючи всі за станками, мало хто швендяється по дахах, бруклінських відлюдках.

Та я не була сама. В другому кутку вагону похилилась в молитовній екстазі чорна, мов ніч, монахія, із набожністю перергортаючи чотки. Та і їй відій було страшно, бо кутко присілає біля мене, та стала шептати молитву.

— Ми в'їхали в зону, де станція від станції далеко, ідеши і ідеши, і кінця тій їзді не видно.

Монахія загорнула хустку, що їй очей розпізнати не можна, а довгі, великі руки, в довгих великих рукавицях щезали раз-враз нерозно у фалдах обильної спідниці.

Мені було байдуже до неї, та ні, не байдуже, я раділа, що не їду сама.

Підземка сповільнилась біг, наблизилась до станції. І в тому моменті, монахія, сягнувши у фалді спідниці, простягнула в мій бік гострий, кухонний ніж.

— Віддай торбинку, і будь тихо, бо заріжу, як гуску! — Я збігла, мов клопав паперу й стала шукати гаманця.

Шорсткий, чоловічий голос повторив знову:
— Цілу торбинку, кажу, бо там твої документи. Як заклинеш на мене поліцію, я тебе згодом відшукаю, ти мені, пташко, не втечеш...

Хутко моя торбинка щезла в мішку „монахії“. Я вона, вишшовши спішно з вагону, змішалась з товпою людей на рухливій станції Гренд Централ.

— Поліція, поліція, — я стала вголос верещати, а голос мій був такий, що міг розбудити мертвих.

Зразу з'явився біля мене поліцей. Ми кинулись вслід за обманцем і наздігнали його, та вже без хустки, в каптурі, з хрестом на грудях, з обличчям побожного свяця.

На поліційній станції мені віддали торбинку. Документів, ні грошей, злодій не встиг сховати. От, і мавши „май дарлінг“, сучасну, сумну картину...

Незнайома скінчила горворити. Допивши каву в малій ньюйоркській кафе-терії, подалася за приятелькою до виходу, а я, німий свідок, випадковий слухач, зовсім чужої розмови, дослухала своє закінчення.

Злодія посадили за ґрати на тиждень — два, або й менше, і він знову сновігає підземками, перергортаючи чотки, і чекає на свіжу „жертву“, щоб зробити їй „несподіванку“...

[Кінець]

Іванна Савицька

Ганна Черинь

ЧОТИРИ СТОЛИЦІ

(11)

Ідемо атенськими вулицями, де й просторніше, й вишніше, ніж в Італії, і авта не женуть, і люди йдуть поспішаючи. Гарні сквери — Омонія й Синтама. Під землею — залізниця, досить чиста й швидка, а головне — нею можна доїхати аж до моря, на золоті пляжі Суніон. В Чикаго нам розповіли, що і пляжі прекрасні, і ми дуже шкодували, що не побували там. Але що можна було врізати з нашого маршруту на заміну? Редд на Егейські острови? Акрополь? Чи може оглядини крамничок, куди нас завезли автобусом з обійською, що там отримасмо 20 відсотків знижки? Наші дами почали гарячково „озолочуватись“. Зокрема популярними були золоті ланцюжки з 18-каратового золота, і всі ший заблищали. Заблищала й моя, але не золотом, а міддю. Мене привабила грецька пектораль з полірованої міді, а золотий ланцюжок я якось не догадалась придбати.

Перед будинком Парламенту стоять два вартових у спідничках. Їхні літні строї не такі пишні, як червоні зимові. Вони стоять як укупані, не ворухаються, мов мідь. А ось і славетний Акрополь, фортеця — ядро Атен, з Партеноном, храмом Зевса. Далі від нього ще вища гора — Лікабетос, на шпилі якої стоїть чудова церква святого Георгія. Автобус трохи нас підвіз до Акрополя, а далі треба йти пішки. Купили квитки й отримали чудову провідницю на ім'я Ніке. Вона — ставна, велика, як антична богиня, блондинка, така несхожа на сучасних греків, але ніби зійшла зі сторінок „Ліади“. Її англійська мова бездоганна (каже, що вивчила її самотужки), виклад розумний і шквалний.

— Може ви втомилась? — питає. Ні, ми ще не втомлені. Ви, може, думаете, що атенці сюди часто лаять? Мій

чоловік був тут тільки один раз. Я розумію. Ми в Чикаго ніколи ще не були в Чайна-тавні, а бож на вершці найвищого в світі хмародера — будинку Сіра. Але були багато де інде.

Сходи крутішають. Між кушами стоїть бідна згорювана грекня з жмутом білих шалей.
— Купіть! Недорого! Всього два долари!
Боже мій! Виплести шаль за два долари... Яка бідність... Купую той шаль, що й білу шапочку за долар. Якби можна було все це довести, я би п'ять купила.

— Ти все на світі купуєш, — сердиться Степан.
— Треба й допомогти, вона бідна.
— Як всі гроші розтратиш, ти теж будеш бідна.
— О, що це ти? Яка тебе сьогодні муха вкусила?
— Грецька.

Нарешті — ми на самій горі. Перед нами Партенон, пропілеї. Туристи стараються знайти й укрести шматочок мармуру, хоч це й заборонено. Під горою внизу — базар. Молись там бродити, поміж перекупок, філософів й проповідників свої ідеї. На базарі зародилася демократія. В і столітті Грецію завоювали й набудували своїх будівель, щоб знищити грецький стиль, але грецькі й американські археологи відкопали й грецькі руїни й відкопали стару Плаку, базарну площу, щось як наша Бесарабка в Києві. Під час Другої світової війни сім разів бомбили Акрополь, колони падали, дещо розбіглося, але після війни все було реставровано, відкопано й поставлено на місце.

Ідемо вниз.
— Єсі кала гінеке (ви — гарна жінка), — кажу щиро комплімент нашої провідниці.

— Де ви навчилися цього? — здивувалась вона й відлякнута: це, мабуть, хтось про вас так сказав...
— „Якби то“... — подумала я, але не сказала вголос.
Я йшла й уявляла, як то колись у Устоїтті до нашої єри волами волокли нагору тяжкі мурмурові колони — кожну колону на 30 волах, тоді вже нагорі різали колону на частини, вирізували діри й міцно з'єднували частини в величну струнку будову. І так гарно та міцно було те збудовано, що й розвалене можна було скласти.

Другого дня знов були на Акрополі ввечері, щоб бачити виставку „Світло і звук“. Її так розрекламували, що ми

були трохи розчаровані цим спектаклем. Розповідалося про бої з персами й перемогу під Маратоном, коли атенці, навіть без свого спільника Спарти, зуміли побороти багато сильнішу армію персів. Вони з довгими списами, кинулись на персів так швидко, що ті не встигли пустити стріл і нашілені на довшу віддалі луків. З того часу перси втралили забобонну славу непоборних.

Видовище було не таке велике, як заповідалося. Ми сподівались Бог знає яких „чудес“, а це просто була розповідь за допомогою голосників, примічених у різних кінцях Акрополя, прожекторів та світл і деяких звуконаслідувальних бою і вигуків. Мені, зокрема, це нагадало наші бомбастичні академії з перехвалюванням навіть прогнаних змагань, де також багато досягнень передано через барабаний бій, сурми та бляшаний прожекторів (а це вже „модерна техніка“ наших молодих кадрів). Проте, сидіти на вершці міста й дивитися на осяяну місяцем гору було дуже приємно: можна було просто мріяти про те, що... збулася мрія про відвідини Еллади — і часом навіть вшпунти себе легенько — чи це, часом, не сон?

Між іншим, коли ми сходили вниз із Акрополя, до мене підбігла бідна жінка в чорній сукні.

— Серденько, я тебе визнала, — сказала вона. — Це ти купила в мене шаль і шапочку. Дякую тобі!

Мені хотілось обняти й поцілувати її. Так, я купила її працю, але вона була вдячна мені, що я купила ті речі одразу, хочоче й не торгуючись.

Вотелі ми трохи підкріпились. На десерт нам подавали морозиво, а це мене не цікавило. Я закликала кельнеру, почала з „паракола“ (будь ласка) й попросила, чи не міг би він принести на десерт „стафі“, що я могла назвати по-грецьки. Моя грецька мова подіяла, як чари. Не подумайте, що я дістала „стафілі“ (виноград); його в Греції не бракує, та бракувало в наших готелі; натомість мені, та й усім за нашим столом, принесли чудового порізаного на скибки кавуна, а сусідні столи тріскалися від задрожів і збиралися протестувати, що нам дають такі привілеї. Блукаючи вулицями, ми натрапили на продавців свіжих овочів і гориндзи, що завжди були не біля готелів і великих ресторанів, а в закутках. Ми нахилилися на стиглі, аж перестиглі фіги й захланно купили їх аж кілограм.

— Хочеш фігу? — кинув мені лукаве запитання Степан, на котре я відповіла інакше, ніж удома:

— Хочу, аж дві!
Кілограм фіг ми ніколи не їли й певно не скоро знову натрапимо, та ще й по таких низьких цінах — щось долар за кіло! Але тільки наша провідниця знала, де їх знайти; казала, що купити їх перед відлетом до Англії для своєї приятельки. Крім фіг, на вулиці продавались інші дарунки шедрого грецького сонця: медові груші, золотобокі яблучка, величезні грона винограду (стафілі!).

Не завжди мені щастило з нахапаного грецькою лексикою. Приманила мене, наприклад, грецька сукня-хитон, і я пішла принаюватися. З досвіду вже знала, що з греками не варт довго торгуватися — вони не знижують ціни.

— Тело напосо нісо (хочу купити), — промовила я після вступної „калімері“.

— Посе екеї? (скільки коштує?)
Ціна на сукню зависла: тридцять доларів (а зроблена вона, власне, з фарбованої марлі).
— Іна полі акрібо, — завважу (задорого). І пропоную двадцять.

— Не, — беземоційно відказує продавець, і я відхожу. Пізніше я додумалась, що він погодився на мою ший, бо „не“ по-грецьки означає „так“. А „ні“ звучить шкільно інакше: „Охі“. Але було вже запізно, і я промовила „охі!“ в українському розумінні...

Вечері нас повезли по ресторанах. Спочатку спинились у Патрасі (це порт Атен, бо самі Атені не приморські, вони віддалені від води на 5 кілометрів). У ресторани над водою нам дали дуже міцного вина „оузо“. Порадили спробувати його з чарки. Бр-р-р!.. Смакує, як газоліна. Тоді ми спробувати розбавити оузо водою. Сталося „чудо“: рідина в склянці молочко помутніла. Можна було тепер пити, але нащо, як не смакує? Проте, вустатий рудий біллі вдоволав цей напйток і спожив не тільки свою порцію, а й мою та Степанову. А закуська? Відважніші

(Продовження буде)

Актора Джона Вейна вшановують медалею

Вашингтон. — Конгрес США ашанував хворюючого фільмового актора світової слави Джона Вейна, рішення якого одностайно видали в його честь золоту медаль. Досі в історії Америки такою почесною удостоєні тільки 83 особи, включно з президентами, Джорджем Вашингтоном і Андрієм Джексом.

Джон Вейн, якому 72 роки, перебуває в одній з лікарень стеути Каліфорнії, перейшовши вже кілька операцій на недугу рака. Загальнолюбний і шанований товаришами по професії, режисерами, кінематографами та публікою, Вейн виступав в головних ролях у біля 200 фільмах.

починаючи з 1929 року. Він одержав нагороду „Оскар“ за роллю у фільмі „Тру Гріт“ в 1969 році.

Пропозицію про надання почесної медалі Вейнові вніс у Сенат ЗСА сен. Беррі Голдвотер, відмічуючи його великі заслуги, зокрема його прикладний патріотизм. Пропозиція перейшла одностайно в сенат, 23-го травня, і її переслано до підпису президентові Джиммі Картерові, який вже раніше висловився прихильно про цей заступ. На золотій медалі має бути напис „Джон Вейн, Америка“ і вона має бути також абиита в бронзі для продажу.

ЩЕ ПРО МІЖНАРОДНИЙ РІК...

(Закінчення зі стор. 2)

напевно радо приєднається до наших акцій, нас знаючи. З другого боку, як ми сьогодні і завтра не навчимо наших дітей говорити й молитися рідною мовою, не навчимо пізнавати та шанувати свою культуру, не підємо з ними до рідної школи та рідної церкви, то в майбутньому наші діти будуть пусткою, або їх на літній купуватимуть розумніші від нас. Наша дитина мусить мати свої журнали. Ми їх маємо, а це — пластові, суміські, одумівські, загальні дитячі та молодіжні журнали. Чиві повірите, що „Веселка“ має на шлу Америку й Канаду 1,368 передплатників? („Наші діти і Веселка“.

Володимир Мацьків — „Свобода“, 28 лютого 1979). Та скільки ж вона повинна мати в самому Торонто! Передплатим своїм дітям, внукам, знайомим „Веселку“, „Юнака“, на Різду, чи іншу нагоду. Заохотимо свою дитину з її охадностей та з нашою допомогою вислати додаткову передплату дитині в Бразилії чи Югославії. Вчимо дитину любити і читати свій журнал. Але — тут одне „але“... Чи ми передплатуємо і читасмо наші журнали та газети? Бож приклад — це найкращий учитель!

Недавно в „Свободі“ я перетнула цікаву статтю, з якої дозволю собі подати короткий уривок: „...Згадай 6 дітей передшкільної Св. Духа у Гамільтоні, Онтаріо, які від ряду років під проводом своєї учительки Мотрі Фаринич переводять збірку (коляди) на шль „Серце й Книжка“. Ці діти і цього року перевели коляду на згадану шль і переслали суму 298,47 доларів до каси ОПЛДМ... для дітей — це найшляхетніші виховні моменти...“ (І. Боднарчук — „У Ролі Дитини“ — діти дітям, а що ми? — „Свобода“, 6 березня, 1979). Це правда! Бо як привично дітей допомагати потребу ючим, то це стане шляхетною навичкою у їхньому житті. Як навчимо цинти

добру книжку, то любов до книжки залишиться на шль життя. Держави світу творять спільний фонд МРД, який в 1980 році осягне суму 500 мільйонів доларів! Фонд недержавних організацій, побудований на датках і дотациях, вже вносить сотки тисяч.

Що ми зробимо для своїх дітей в МРД — залежить від нас, наших спроможностей, нашої ініціативи, наших контактів.

Стараймося створити такі проєкти, щоб вони вийшли на світовий форум і щоб за їхнім посередництвом дізнався світ про нас і наші несправедливості.

Вчимо використовувати ситуацію! Наприклад, польський крайовий проєкт „Усмішка дитини“ негайно перенесено на світовий терен, і він очевидно приніс полякам велику популярність, так, як і побудова нового шпиталю у Варшаві в пам'ять дітей, які загинули в Другій світовій війні. Подумаймо і ми над такими проєктами. Проєкт Москви — це... „Гостина для дітей 90-ох країн“ — аж пахне пропагандою, і яку він користь дасть!...

Один з проєктів мого міста — Торонто — це дитяча опера, що її спеціально замовлено в італійського композитора Джіан Карло Менотті. Це опера для дітей і в ній виступають діти. Композитор приїздить і підготує. А другий спонтанний проєкт Торонто — це маленький хлопчик Гербі з Нью Йорку. Він кілька місяців на дитина, був смертельно хворий, мав заатакований відділовий провід, так, що дитина могла задихатися кожної хвилини під час їжження. Торонтська преса тоді написала: „Поки в Нью Йорку думали, що з Гербі робити і хто за це буде платити, торонтці збирали гроші, хірург з дитячого шпиталю зробив операцію безшкотно, і здорова дитина повернулася до Нью Йорку“.

А що зробимо ми? До відома всіх українців від інформаційного відділу головної ради ініціаторів соборного храму рідної віри

ДО ВІДОМА ВСІХ УКРАЇНЦІВ ВІД ІНФОРМАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ ГОЛОВНОЇ РАДИ ІНІЦІАТОРІВ СОБОРНОГО ХРАМУ РІДНОЇ ВІРИ

УКРАЇНЦІ!

Доба в якій живемо стає добою Духового Відродження України в Рідній Вірі! Це з волі Давбога і за благословенням наших Рідних Світлих Предків розпочався процес Духового Ренесансу України і цей історичний факт життя доходить до свідомості шораз більшого числа українців, які включуються в цей процес відродження Української Духовості в Рідній Вірі — Святій Вірі Українській.

Важливу справу Рідної Віри, що відроджується в найбільш критичну добу буття рідного народу, подвигують вперто вперді ті духово вільні і глибоко думаючі українці, які через духове народження в Рідній Вірі стали Гідноверами, себто дійсними українцями по вірі і національності, згідно законів Давбога. Діють вони під проводом одержимого Рідною Вірою Духовного Учителя, Озерного Надхненника! Внук Давбога, Високодостоїнного Волхва Рідної Віри Д-р МИРОСЛАВА ШКАВРИТКО, освіченого на Волхве в Законі Рідної Віри Святиним Збором Рідновірів 29 липня '978 року.

Завдяки невтомній праці Рідновірів, вже тепер публіковано багато різноманітних матеріалів, що допомагають глибше запізнатися з науками Рідної Віри, пояснюють хто це такі Рідновіри, чи мають вони філософію Рідної Віри, заповіді, свій календар, молитви, тощо. В цих матеріалах є аргументація про те, що без Рідної Віри Україна обійтись ніколи не зможе, та інформація про те, що всі ворожі виступи проти Рідновірів і Рідної Віри не мають ані основ, ані причини. Рідна Віра є понад партіями і організаціями і є вона справою душі, серця, чистого сумління української людини, звільненого від тавра страшною зради Рідного Духа. Рідна Віра — Святи Віра Українська є справою правдивої рідної релігії, розуміння Бога, людей, світу — по рідному, так як цього вимагає Бог.

Головна Рада Ініціаторів Соборного Храму Рідної Віри хоче піти і ВМ на зустріч із матеріалами про Рідну Віру, що публікуються в журналах „Нові Скрижалі“, „Бюлетені“, „Щоб Будувати“ і інших виданнях і обійхних листках та памфлетах, доступних тепер для всіх українців. Справа рідної Віри — це ВАША справа, бо це справа спасіння кожної української людини і Рідного Народу.

Просимо переказати про цю важливу справу й іншим!

Наша адреса:

RIDNA VIRA
P.O. Box 11, Stn. "F"
Winnipeg, Man., Canada, R2L 2A5

THE UKRAINE, 1917-1921: A STUDY IN REVOLUTION

Edited by TARAS HUNCZAK
with the assistance of JOHN T. von der HEIDE

Cambridge, Mass: Harvard Ukrainian Research Institute 1977

424 pages — hard bound Price \$15.00
Postage and handling one dollar. New Jersey residents add 5% sales tax.

"SVOBODA" BOOKSTORE

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Інж. Анатолій Дорошенко перевибраний на голову Відділу УККА у Мількові, Віск.

Мількові, Віскансин. — У суботу, 31-го березня, відбулися Річні Загальні Збори УККА, Відділ Мількові.

Збори відкрив уступаючий інж. Анатолій Дорошенко, який, між іншим, теж є головним радним УН-Союзу. До президії Зборів обрано: інж. Андрій Гніп — голова, пані Марія Пискір — секретар.

Після прийняття порядку нарад, уступаючий секретар пан Богдан Завадівський прочитав протокол із попередніх Річних Загальних Зборів, який прийнято після належних поправок.

Вісмі уступаючої Управи звітували: голова інж. Анатолій Дорошенко поінформовав, що влаштовано Листопадове Свято, присвячене 60-річчю Листопадового Зриву, на якому теж шановано с.п. полковника Євгена Коновальця в 40-у річницю його трагічної смерті. Доповідачем на цій імпрезі був інж. Степан Куропас. Влаштовано Шевченківську Академію з участю, в мистецькій частині, дітей Школи Українознавства, під керівництвом пані Нелі Лехман та зорганізованого цього року молодіжного хору під диригентурою інж. Богдана Лехмана.

Українська громада взяла успішну участь у річному Міжнародному фестивалі в Мількові.

Голова дякував керівникам окремих ділянок за їхню жертвенну працю, а саме: інж. Андрій Гніп, Богданові Завадівському, Йосифові Багалаю, Миколі Пискові, п-і Раїсі Дорошенку та панні Уляні Тишинській.

Голова також поінформовав Відділ у зустрічі з сенаторами та конгресменами у Вашингтоні з нагоди „Дня Людяних Прав“, що його зорганізував Український Народний Союз із співпрацею Українського Конгресового Комітету Америки.

Голова інж. Дорошенко зазначив, що, на жаль, Свято Державності не відбулося через снігову хуртовину протягом січня та лютого. Завдяки інж. Василеві Нагірняку, мешканцеві в Медісон, губернатор стеути Дрейфус підписав Проклямацію „Дня 22-го січня“ в стеути Віскансин.

Заступник голови — інж. Андрій Гніп, подав до відома, що Школа Українознавства має успіхи і є одним із об'єднуючих чинників наших двох місцевих церковних громад. Секретар Григорій Чернін, звітував, що завдяки приходам з гри „Бінго“, сальдо каси становить 2,154 доларів. За переведення „Бінго“ дякує п. інж. Гніпу, п. Петрові Бурякові та п. Андрієві Пискіру. Зазначив, що членство зросло на 12 членів, а збірка Українського Національного Фонду зросла на 400 доларів.

Секретар Богдан Завадівський повідомив, що крім секретарських обов'язків, займався також справою дослідження українського поселення у стеути Віскансин.

Про Комісію курсів Українознавства при Університеті Віскансин — Мількові, звітував її голова д-р Олександра Цибрівський. На протязі року він співпрацював із п. Ірсуеном Давні — професором цих курсів та із Вірою Павляк, ініціатором та промотором цих курсів, завдяки яким ці курси продовжуватимуться. Також він підчеркнув, що уфундуванням трьох стипендій Відділ УККА дав фінансову підтримку українським студентам цих курсів. Голова Комісії „Оборони Прав

Інж. Анатолій Дорошенко

Людини в Україні“, п-і Марія Пискір, подали у своїм звіті, що вела листування з федеральними та стеутовими представниками в справі оборони та допомоги політичним в'язням в Україні, також писала до американських часописів з метою інформувати американську публіку про це питання.

П-і Раїса Дорошенко, голова Комісії „Українська хата при Музеї в Мількові“, звітувала, що підготовка до будови „Української хати при Європейському селі“ в Мільковському Музеї планово поступав вперед. Музей розшукує експонатів для внутрішнього вжитку.

Після дискусії над звітами, голова Контрольної Комісії Микола Яремко запропонував ухвалити абсолютну Уступаючої Управи, що її було схвалено одностайно.

На пропозицію голови Номінаційної Комісії, д-ра Богдана Давидовича, вибрано Управу на 1979-й рік у такому складі: голова — інж. Анатолій Дорошенко; 1-й заступник голови — інж. Андрій Гніп, 2-й заступник голови — д-р Богдан Давидович, секретар — Богдан Завадівський, секретар — Григорій Чернін; Члени Управи: інж. Ананій Танін, мгр Володимир Пискір, Андрій Пискір, Петро Буряк, Уляна Тишинська, інж. Богдан Лехман, інж. Василь Нагірняк, Микола Роботевський; Члени Контрольної Комісії: Микола Яремко, Константин Павляк, Йосиф Багала; Члени Товариського Суду: Михайло Кузьмівський, Степан Рева, Михайло Сидор; Голова Комісії: Курси Українознавства при університеті — д-р Олександра Цибрівський, Оборона Людяних Прав в Україні — Марія Пискір, „Українська хата“ при Музею — Раїса Дорошенко.

Після дискусії над цього річними планами праці, переобраний головою інж. Анатолій Дорошенко закрав Збори, дякуючи присутнім за довіря та за їхню присутність на Зборах.

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ПОДЯКА

Не маючи змоги подякувати усім тим, що мене привітали із прийняттям червоного саву почерез Австралію, Польщу, Канаду, Америку — Голліауд, Лос Анджелес, як із Христовим Воскресінням, і то священним обоим віровизнанням та визначним громадянам, а особливо складаю подяку Всеч. о. прот. І. Кульчицькому, настоятелю Свято-Покровської Церкви в Кліфтоні та церковній Управі, які дали мені 25-го березня ч. р. змогу відправити св. Сл. Божу та за улаштування бенкету Гром. Комітетові, що його очолює п. В. Марушак, як і щиро подяку п. проф. С. Вожаківському, за підготову мистецької програми, а пані Євгенії Бабенко, за чудове виконання сольо-песнь. Хай Всемилостивий Господь дарить Вас, як і велику громаду присутніх на Сл. Божій, що прийшла звеличати цей бенкет — кріпким здоров'ям та своїми обильними ласками.

Ваш богомалець, брат і слуга у Христі — Ієромонах ПАВЛО (ЯМНЯК)

Відбувся Окружний З'їзд Союзу Українок Америки в Нью Джерзі

Ірвінгтон (др). — Округа Союзу Українок Америки в стеути Нью Джерзі відбула річний Окружний З'їзд 4-го квітня ч.р. у Народнім Домі в Ірвінгтоні з участю делегаток з десятих Відділів і вибрала управу на 1979/1980 каденцію в такому складі: голова — Лілія Гладка; заступниці — д-р Іванна Ратич, Ярослава Мулик; секретарки — Олесь Порохняк і Ольга Буртик; секретарка — Ольга Мусаківська; фінансова референтка — Олена Плошанська; та референтки: Лілія Бойко, Марія Бокало, Надя Іванчук, Оксана Кузьмак, Ірина Левицька, Іванна Лисинська, Дора Рак, Франя Стек, Ольга Цап; Контрольна Комісія — Ірина Кіндрачук, Надя Бігун, Марія Полянська, Божена Ольшанівська, Таїсса Рак-Бравн.

Звіти членів Управи і референток дали перегляд і підсумки праці цієї Округи за минулу каденцію, а присутні голови вісьмох Відділів доповнили їх своїми інформаціями.

У склад Округи, що цього року обходитиме двадцятиріччя існування, входять одинадцять Відділів таких місцевостей: Елізабет, Виппані, Картерет, Мейпелвуд, Менвіл, Ньюарк (3), Нью Бронсвік, Пасейк (2) з 450 членками.

Стан членства не збільшився, але активність Відділів не послабла. І так у ділянці суспільної опіки Відділи дають допомогу потребуючим на місцях, до Південної Америки і Європи у формі стипендій і послілок, та в Україну кому слід, а Молодежний Відділ (75) вже третій рік співпрацює з осередком старших громадян при парохії св. Івана Хрестителя в Ньюарку. Знову ж при допомозі звонішніх виступів у формі виставок і показів народного мистецтва в бібліотеках, торговельних осередках, на етнічних фестивалях, в жіночих клубах тощо, Округа продовжує ширити інформації про українську культуру спадщини серед американської громади.

Округа належить до Стеутової Федерації Жіночих Клубів на статусі стеутової організації та бере участь в річній конвенції, де й улаштовує виставки, а також в цій році має свою членку в статутівій комісії Федерації.

У пам'ятковим альманаху з нагоди 85-річчя цієї ж організації буде поміщена коротка історія Округи СУА. Внутрішня праця Відділів — крім доходів базарів урізноморнена доповнюється викладами, святочними зустрічами, та місцевими імпрезами. Відділи підтримують фінансово офіційний журнал „Наше життя“ та Український Музей в Нью Йорку, а на місцях співпрацюють з іншими громадськими організаціями та беруть участь у відзначанні національних річниць.

На терені Округи діє тепер лише одна світличка, яку від років спонсорує 28 Відділ у Ньюарку. Ця ділянка є предметом великої турботи Окружної Управи, яка в цій Міжнародній Ролі Дитини — присвятує їй окрему увагу та поробить заходи, щоб відновити зліквідовані або заніщівати нові світлички для дітей українського роду на терені стеути Нью Джерзі.

Дві загально-окружні імпрези були зорганізовані при співпраці всіх Відділів, а це традиційний День Союзнянки, полученний з програмою і виставками, а в тім році також доповнений актуальною Дітячою Виставкою, та Вечір Розваги з різноманітним програмом.

Присутня на З'їзді голова СУА мгр Іванна Рожанковська в діловій промові порушила актуальні справи організації, її потреби і зазначила на найближчий час та підкреслила потребу співпраці Відділів і Округ для їх здійснення.

У програмовій частині Уляна Любич, редактор журналу „Наше життя“ мала доповідь про історію української жіночої преси в Україні та в вільному світі. Існування журналу вимагає постійного фінансового забезпечення, не зважаючи на те, що наліскає біля 5,000 передплатників. Підставою є обов'язкова передплата всіма членками СУА, що його не осигнено, та підтримання пресового і записного фонду, що й укладено в ухваленім бюджеті Округи на рік 1979/80.

З'їзд закінчив ухваленням ряду резолюцій програмового і ділового характеру.

Цілоденними нарадами проводила д-р Іванна Ратич, а секретарювали Марія Полянська і Таїсса Рак-Бравн.

Д-р Михайло Данилюк

На медичні Темі

Ікарський довідник

Книжка у твердій темно-зеленій обгорці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 336 сторінок. Ціна 7.00 дол.

SVOBODA

30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Меморіальний стеути Нью Джерзі

бл. п.

МАРІЯ ДЕМИДІВНА
СИМИРЕНКО

вдова проф. Володимира Левковича Симиренко, мати проф. Олексі Симиренко, упокоїлогося 27-го квітня ч.р. і Тетяни Thorpe. бабуня Наталія, Тані і Лілія.

Прибита горем — РОДИНА

бл. п.

ЯРОСЛАВА ЦІГАША

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в неділю, 3-го червня 1979 р., о год. 11-й, в монастирі св. Йосафата у Глен Кові;

7-го червня ч.р., о год. 6:30 ранку в церкві св. Юра в Нью Йорку;

27-го червня ч.р., о год. 8-й рано в церкві Чесного Хреста в Асторії, Н. Й.

про що повідомляє — дружина — ГАЛИНА з РОДИНОЮ

бл. п.

МАРІЯ ДЕМИДІВНА
СИМИРЕНКО

вдова проф. Володимира Левковича Симиренко, мати проф. Олексі Симиренко, упокоїлогося 27-го квітня ч.р. і Тетяни Thorpe. бабуня Наталія, Тані і Лілія.

Прибита горем — РОДИНА

бл. п.

ЯРОСЛАВА ЦІГАША

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в неділю, 3-го червня 1979 р., о год. 11-й, в монастирі св. Йосафата у Глен Кові;

7-го червня ч.р., о год. 6:30 ранку в церкві св. Юра в Нью Йорку;

27-го червня ч.р., о год. 8-й рано в церкві Чесного Хреста в Асторії, Н. Й.

про що повідомляє — дружина — ГАЛИНА з РОДИНОЮ

Увага! НЬО ЙОРК: ОКОЛИЦЯ! Увага!
В п'ятницю, 15-го червня 1979 року в год. 7:00 веч.
в залі Українського Народного Дому
при 2-й Авеню в НЬО ЙОРКУ, Н. Й.
відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС
міста Нью Йорку й Околиці

до участі в яких запрошені Урядовці, представники та конвенційні делегати усіх Відділів Округи

ЦІЛЬ ЗБОРІВ:

- 1) Перевірити дотеперішню організаційну кампанію.
- 2) Намагтись зліти організаційної праці на наступні місяці цього року.
- 3) Різне.

В зборах візьмуть участь.

ГОЛОВНІ УРЯДОВЦІ УНСОЮЗУ

Закликаємо всі Відділи і їх уряди та конвенційних делегатів, як й інших активних союзників узяти участь у цих важливих зборах. Також просимо всіх секретарів принести на наради апликації нових членів.

ЗА УПРАВУ:

Микола Хоманчук, голова
Михайло Юзєнія, секретар
Василь Цюпа, касир

**Управа Української Спортової Централі
Америци і Канади — Схід**
повідомляє, що

**ВОСЬМІ УКРАЇНСЬКІ
СПОРТОВІ ІГРИЩА
МОЛОДІ (УСІМ — 1979)**
відбудуться

в днях 30 червня і 1 липня 1979 року
на Оселі СУМА в Еппенвілл, Нью Йорк

ПРОГРАМА ІГРИЩ:

Субота, 30-го червня 1979 р.

Год. 8:00-9:00 — Реєстрація і розміщення учасників.
Год. 9:30-10:00 — Офіційне відкриття Ігрищ.

Год. 10:00 — Початок змагань.
Год. 10:00-3:00 — Легкоатлетика — юнаки й юняки.
Відбиванкові першества УСЦАК-Схід (чол. і жін. груп).
Копаний м'яч на горішній площі.
Год. 3:00-8:00 — Копаний м'яч — юнаки.
Відбиванкові першества юнаків і юняків.
Год. 8:00-9:00 — Вечеря.
Год. 9:00-12:00 — Товариський вечір.
Год. 12:00 — Нічна тиша.

Неділя, 1-го липня 1979 р.

Год. 7:00 рано — Вставання.
Год. 8:00-9:00 — Снідання.
Год. 9:00-10:00 — Богослуження.
Год. 10:00-1:00 — Фінали: легкоатлетики: юнаки й юняки.
Відбиванкові — груп чоловіків і жінок.
Год. 1:00-3:00 — Фінали: копаного м'яча — юнаки.
Відбиванкові — юначок й юняків.
Год. 3:00 — Закриття Ігрищ, вручення нагород.

РОДИ ЗМАГАНЬ ТА ВІКОВІ ГРУПИ

Легкоатлетика:

- а. Юнаки й юняки — 11-14 років, включно.
- Конкуренції: біг 60 м., скок у довжину, скок у височину, стусан кулею (8 ф. юнаки, 6 ф. юняки), гінци — 4 х 60 метрів.
- б. Юнаки й юняки — 15-18 років, включно.
- Юнаки: біг 100 м., 400 м., 800 м., 1500 м., скок у далечину, височину, стусан кулею (12 ф.), мет диском, гінци — 4 х 100 м.
- Юняки: біг 100 м., гінци — 4 х 60 м., скок в довжину, височину, стусан кулею (8 ф.).

КОПАНІЙ М'ЯЧ

Групи

- а. До 12-ти років — народжені 1967 року і пізніше.
- б. До 16-ти років — народжені 1963 року і пізніше.
- в. До 18-ти років — народжені 1960 року і пізніше.

(Документація віку — обов'язкова)

ВІ

Інж. Конрад Гусак водинадцять переобраний на голову УККА в Бостоні

Бостон, Масс.(Д-р Іван Ділюк). — У неділю, 25-го березня тут у залі української католицької церкви Христа Царя відбулися загальні збори місцевого Відділу Українського Конгресового Комітету Америки. При відповідній кількості учасників, збори відкрив голова Відділу інж. Конрад Гусак, привітавши присутніх. Відтак він попросив о. декана Петра Огірка провести молитву. Тоді стверджено правосильність зборів, прочитано порядок нарад і вибір президії, до якої увійшли в такому складі: президент д-р Іван Ділюк, секретар Дмитро Галонжика.

Інж. Конрад Гусак

до Бортник — збірники Національного Фонду; на почесних членів Відділу обрано о. декана Петра Огірка і о. протоієрея Мирона Пахолка.

Відтак приступлено до дискусії, внесків і побажань, у яких зазвучало слово: мгр Орест Шудлюк, Дмитро Галонжика, Володимир Гетманський, Михайло Франківський, Микола Сухий, Ольга Шудлюк, д-р Іван Ділюк та інші. Новообраний голова інж. Конрад Гусак подякував присутнім за вибір, як рівног повідомив, що на наступний рік заплановано дуже багато завдань і праці: Бостон відзначає 350-річчя свого існування і Управа цього міста запросила українців до участі. Управа Відділу теж старастя вже від довгих років щоби в Бостоні, назвати вулицю чи парк іменем Шевченка. Голова Відділу сказав, що він припускає, що їм правдоподібно властиво дістати місце в парку, а тоді там у їхніх планах побудувати пам'ятник поетові. Крім того є ще багато інших справ до поладження, тому інж. К. Гусак попросив Управу про співпрацю.

По обширним звіті голови Відділу звітували всі члени Управи, заступник голови УККА Відділу, референт зовнішніх зв'язків, Орест Шудлюк, який у звіті з'ясував присутнім багато цікавих речей своєї роботи для загальної української справи, яку він зробив, навіваючи зв'язки з американськими сенаторами і послами, як рівнож про підписання Прокляття „Дня Української Незалежності“, яке відбулося в губернаторській стейт Массачусетс — Едварда Кінга, і посадишника Бостону Кевіна Вайта.

Тому, що скарбник Відділу Сергій Кайко не міг прийти на Загальні Збори, передав писемний звіт, дуже точний і опрацьований в подробностях, який прочитав д-р Іван Ділюк.

По закінченні звітів всіх членів Управи, розвинулася широка дискусія, з якої можна було побачити, що Відділ працював дуже активно, багато зроблено в збірці на національний фонд, зібрав найбільшу суму в цьому році. По дискусії Конрад Гусак передав доповідь абсолютній уступачій Управі з признанням за проведено роботу на користь загальної справи. На пропозицію Номінаційної комісії, обрано нову Управу в такому складі: вже в одинадцятий раз — інж. Конрад Гусак — голова, мгр Орест Шудлюк — перший заступник голови як рівнож референт зовнішніх зв'язків, Василь Мігован — другий заступник голови, Марія Кайко — секретар протоколов, Ольга Шудлюк — секретар рекордів, Сергій Кайко — скарбник, д-р Іван Ділюк — пресовий референт, Володимир Федорів — шкільний, та культурно освітній референт, Дмитро Мельник і Іван Банадида — організаційні референти, Михайло Волощук, Василь Ворона, Степан Микита та Богдан Тарнавський — вільні члени; Микола Сухий, Дмитро Галонжика і Володимир Гетманський — члени Контрольної комісії; мгр Михайло Гайда, Іван Банадида та Григорій Грищенко — члени Товариського суду; Михайло Франківський, Дмитро Мельник та Дани-

У КЛІФТОНІ — АКАДЕМІЯ ШАНУВАННЯ С. ПЕТЛЮРИ

Кліфтон, Н. Дж. — Кліфтонська громада при церкві Св. Покрови вшанує в сторіччя народження сл. п. Головного Отамана Військ УНР Симона Петлюри урочистою академією з відкриттям мистецького портрета Головного Отамана Симона Петлюри, та мистецькою частиною, під керівництвом досвідченого диригента професора С. П. Вожаківського та з участю солістки п-ї Жени Бабенко.

Академія відбудеться в неділю, 3-го червня ц. р., по Службі Божій у залі парафії УПЦ Св. Покрови при Вашингтон Авен. 73-81 Кліфтон, Н. Дж. Академію попереду Служба Божа в наміренні українського народу з панакхидою по трагічно загинутому сл. п. Головному Отаманові Симоні Петлюрі.

Організатори просять до численної участі у Службі Божій, панакхиді й академії. Зступ на академію за добровільними датками.

ВІДБУВСЯ IV З'ІЗД...

(Закінчення зі стор. 1)

Валентин Мороз промовляв на з'їзді українських науковців у Гарварді

ЗУСТРІЧ З МОРОЗОМ

При кінці доповіді проф. О. Прицака до залі нарад ПКУС завітав Валентин Мороз. Присутні ентузіастично привітали його. Після закінчення доповіді, Валентин Мороз у своєму слові висловив свою радість, що якраз 27-го травня, коли сповнилося один місяць його перебування в Америці, він перебуває на цьому науковому форумі „серед своєї громади, громади науковців“. Він зупинився також над проблемою русифікації в Україні та підкреслив важливість „об'єднання всіх наших наукових сил“ для того, щоб ми могли впливати на науковий світ у вільному світі.

Висловив надію, що його „записи все таки будуть звільнені так, як і він. Серед тих записів уже готова книжка про Василя Стефаника п. н. „Лицарі воєнного культу“ — це не стільки про Стефаника, скільки про світ, який зродив Стефаника, про Русів“, як додав В. Мороз.

Члени Постійної Конференції Українських Студій при УНІГУ схвалили за протестувати проти відбавлення творів у В. Мороза та спрямувати відповідну телеграму до офіційних чинників про повернення їх власникам.

Відповідаючи на різні питання, В. Мороз широко з'ясував про те, як „почалися шестидесятники“, про прихід „семидесятників“, Українську Гельсінкську групу й заявив Івана Дзюби. Мороз відкрив свою працю про Дзюбу, яка буде надрукована в „Сучасності“.

Самвидавний „Український вісник“ спочатку видавався двома особами, а В. Мороз був однією з них.

Цінні думки В. Мороз висловив про українське село. „Українське село“, — заявив Мороз, — це в тому чи іншому варіанті Космак, чи в полтавському, чи в гугульському, чи в степовому причорноморському варіанті. Українське село „є резервом у тому аспекті, що воно є українським фактором“.

Село в Західній Україні — це бастіон українства, але українським фактором являється село в центральній Україні. „Я можу навести“, — сказав Мороз, — такий факт. Кіровоградщина, Центральна Україна, власне вже степова Україна. Національної свідомості тут мало, але така могутня стихія, що в списку колгоспників кожна четверта людина з московським прізвиськом, а всі розмовляють по-українськи. Ми, студенти, туди приїхали, одна студентка серед нас була така шовіністка з Москви, що у Львові не розмовляла по-українськи, а тут непомітно для себе почала розмовляти по-українськи. І власне тут Мороз відчув силу українського села, а „особливо елемент той київсько-полтавський. Це не тільки діалект, а також психологія“. Ця стихія має в собі, на думку Мороза, містичну силу, яка намагається „підпорядковувати собі інші середовища, не підкоряється, а підпорядковувати“. У Західній Україні село залишилося таким, яким воно було — „повне української атмосфери“.

На думку Мороза, український молоді в Америці „бракує села“, вона повинна поїхати „на Полтавщині“.

ЛЕКЦІЇ В. МОРОЗА В ЛІТНІЙ ШКОЛІ

Валентин Мороз заявив, що він прочитає кількана-

ну, відчуті, що таке село, українське стихію“.

Немає місця в цьому репортажі, щоб передати всі погляди Мороза на шілий ряд важливіших питань, які були обширно з'ясовані на конференції українських науковців у Гарварді.

Виклади в літній школі починаються 25-го червня й триватимуть до 17-го серпня. Студенти ще можуть вписатися на літній курс. Реченьє вписів продовжується до 9-го червня.

„СВОБОДА“
заангажує негайно на постійну працю
ПОМІЧНИКА
до експедиції газети
і ПРЕСМЕНА-ДРУКАРЯ
Добрі умови праці і бенєфіти.
Голоситись особисто —
SVOBODA
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

Пошукується.
ГЕНДІМЕНА
до праці на цілий рік
на СОЮЗІВЦІ
ПЛАТНЯ ПІСЛЯ УМОВИ: ГОЛОСИТИСЬ:
SOYUZIVKA
Ukrainian National Ass'n Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446 Тел. (914) 626-5641

Нема то як на

СОЮЗІВЦІ!

ОСЕЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Найкраще місце відпочинку і вакацій в Кетсільських горах біля м. Кергонксон, Н.Й.

Замовляйте місця завчасу на: КІМНАТИ — на незрівняний вакаційний побут на СОЮЗІВЦІ!

Гірська природа, відновлені кімнати, домашня кухня, 8 тенісових кортів, відбаванкові площі, олімпійського розміру басейн, мистецькі і розвагові імпрези, забави та багато інших угоджень.

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР для ХЛОПЦІВ і ДІВЧАТ у віці 12-18 р. 23-го червня — 3-го липня 1979 р.

Оплата \$120.00 + \$45.00 для інструктора.
ДІТЯЧИЙ ТАБІР (від 7-11 р.) ДІВЧАТА від 23 червня — 7 липня 1979 р. ХЛОПЦІ від 7 липня — 21 липня 1979 р.

Оплата \$70.00 на тиждень для членів УНС. \$80.00 — для не-членів. Для 2 дітей або більше в родині 10% знижки.
КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА від 22 липня — 11 серпня 1979 р.

Оплата \$200.00.
КУРС УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ від 12 серпня — 21 серпня 1979 р.

Оплата \$130.00 + \$50.00 для інструктора.
Федеральну харчеву допомогу для менш заможних дітей спонзуює „Молода Думка“.

Ім'я, прізвище, Адреса

Замовлення висилати.

Ukrainian National Association Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446 Тел.: (914) 626-5641

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

РОБЕРТ ДЖЕЙМС ГНАТЮК, член УНС Відд. 85 Б-ва св. Михайла в Hazleton, Pa., помер 10 березня 1979 р. на 32 р. ж. Нар. в Hazleton, Pa., став членом УНС 1964 р. Пошишив у смутку матір Розу, батька Петра, сестру Дебру. Похорон відбувся 13 березня ц. р. на цвинтарі в Hazleton, Pa.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МАРІЯ СТАЙНЕР, членка УНС Відд. ч. 349 Т-ва ім. Т. Шевченка в Менвілл, Н. Дж., померла на 62 р. Нар. в Вілкс Бері, Па. і стала членкою УНС 1960 р. Пошишила в смутку мужа Петра, сестер Анну і Цицилію, сина Михайла, Джеррі, доньку Анису, Вівіан і Даен. Похорон відбувся 19 січня ц. р. на цвинтарі Sacred Heart, Manville, N.J.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Захарко, секр.

ЛЕНА ПАРИЙ, членка УНС Відд. ч. 165 ім. Т. Шевченка в Toledo, Ohio, померла 17-го грудня 1978 р. на 86-му р. ж. Нар. в Україні і стала членкою УНС в 1935 р. Пошишила в смутку дочку Марлену, сина Гаррі і 3 внуки. Похорон відбувся 20 грудня м. р. на цвинтарі Woodmere, Detroit, Mich.
Вічна Їй Пам'ять!
Марія Пелехата, секр.

МИКОЛА (ДОЦЬО) ПОЛАТАЙКО, член УНС Відд. ч. 96 Б-ва св. Іс. Христителя в Піттсбургу, Па., помер 2-го січня 1979 р. на 68-му р. ж. Нар. в Надвірній, Україна і став членом УНС в 1968 р. Пошишив у смутку дружину Мінодору, сина Олеся, Юрка і Даня, братів Володимира і Осипа, сестру Анну. Похорон відбувся 6-го січня ц. р. на цвинтарі св. Іс. Христителя в Піттсбургу, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЛЕОНТИНА МІНЧАК, членка УНС Відд. ч. 352 Б-ва св. Арх. Михайла в Честер, Па., померла 12-го грудня 1978 р. на 65-му р. ж. Нар. в м. Дрогобичі, Україна і стала членкою УНС в 1950 р. Пошишила в смутку сина Романа, дочку Дарію і Мирослава, 4 внуки. Похорон відбувся 15 грудня м. р. на цвинтарі св. ап. Петра й Павла в Springfield, Pa.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ВАРВАРА ПАТЕН, членка УНС Відд. ч. 331 Т-ва ім. Ст. Мельничука в Millville, N.J., померла 3 січня 1979 р. на 83 р. ж. Стала членкою УНС в 1938 р. Пошишила в смутку мужа Петра, Антона, Івана і Олександра, 11 внуки і 14 правнуків. Похорон відбувся 4 січня ц. р. на цвинтарі Holy Cross, Millville, N.J.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МИКОЛА БУРЯК, член УНС Відд. ч. 127 Б-ва св. Миколая в Боффало, Н. Й., помер 23-го грудня 1978 р. на 78-му р. ж.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 10-го червня 1979 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 102 Відд., о. год. 12-й дня в церковній залі св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. Присутись хоч, прийти на збори. Є важні справи до обговорення. На зборах можна вибрати дивидендові чеки. — Д-р А. Жугта, пресд., М. Бобечко, секр.

МАШИНИ ДО ПИСАННЯ

Українські, англійські та інших мов. Великий вибір бюрових машин, влаштування і меблів. Напрям, випозичення.
J. SACHS
119 W. 23rd St., New York, N.Y. 10011 (betw 6 & 7th Aves.) (212) 243-8086

Відкрито щоденно до 6:30 веч., в суботу до 5:30 по пол.

A. E. SMAL & Co.
REAL ESTATE & INSURANCE
1733 Springfield Avenue
Maplewood, N.J. 07040
(201) 761-7500

Приймає всі роди забезпечення, зокрема: на особові і вантажні авта та мотоцикли; від вогню, від відповідальності і бонди; на життя і акцидентові поліси.

Продає і приймає на продаж нерухомості в Мейлелуді, Ірвінгтоні та всіх доколичних місцевостях.

Нар. в с. Тухля, Україна і став членом УНС в 1951 р. Залишив у смутку Родину в Україні. Похорон відбувся 26-го грудня м. р. на цвинтарі св. Матвія в West Seneca, N.Y.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЮЛІЯ БУЛАВКА, членка УНС Відд. ч. 320 Б-ва Преса. Тройці в Балтимор, Мд. померла 12-го грудня 1978 р. на 86-му р. ж. Нар. в с. Любомль, Волинь, Україна і стала членкою УНС в 1950 р. Пошишила в смутку сина Анатолія, дочку Анну і Раїсу, 5 внуки і 5 правнуків. Похорон відбувся 15-го грудня м. р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавид Бруку, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Ів. Малко, секр.

КСЕНІЯ КОПЕРНЮК, членка УНС Відд. ч. 206 Т-ва Запорожжя в Woonsaket, R.I., померла 26-го листопада 1978 р. на 80-му р. ж. Нар. в с. Гозина, Україна і стала членкою УНС в 1923 р. Пошишила в смутку дочку Марію і Степана, 6 внуки і 4 правнуків. Похорон відбувся 27 листопада м. р. на православному цвинтарі св. Михайла в Blackstone, Mass.
Вічна Їй Пам'ять!
Л. Гардінк, секр.

ОЛЬГА ЗАГОДНИК, членка УНС Відд. ч. 413 Т-ва ім. Ольги Басараб в Union, N.J., померла 17 березня 1979 р. на 64-му р. ж. Нар. в Пенсильванії і стала членкою УНС в 1944 р. Пошишила в смутку мужа Річарда, дочку Тересу, сина Івана, Михайла, Степана, Юрія, 5 внуки і 4 братів Івана, Михайла, Андрія і Петра. Похорон відбувся 21-го березня ц. р. на цвинтарі Hollywood Memorial в Union, N.J.
Вічна Їй Пам'ять!
Марія С. Фера, секр.

REAL ESTATE

FLORIDA:
БУДІВЕЛЬНІ ПЬОТИ
1 1/2 акра, в дуже гарній секції, близько моря, в Дейтона Біч околиці, ціна \$15,250, також НОВА ХАТА, 3 спальні, 2 ванни, на 1/4 акра льоти, ціна \$64,850. Інформації: ІВАН ГАВРИЛЮК Box 273 B, Rd. № 1 Breinigsville, Pa. 18031 Tel.: (215) 285-6726

НА ПРОДАЖ 7-КІМНАТНА ХАТА Не сілх 2 акри, коло Союзівки, старша хата — переходить ремонт, нова ізоляція і нова електрика + 3 бонгала, на скорий продаж. \$22,500.

Також 2 АКРИ ЗЕМЛІ, в Ulster Hights, Elenville, N.Y. Приступна ціна. ХАТА, 2 1/2 АКРА, майже нова, 4 спальні, \$52,000. БОНГАЛО, 1 1/2 акр. землі, приступна ціна.
(212) 639-5588, після шостої, або (914) 626-4141.

HELP WANTED

TOOL & DIE MAKER
Exper w/small tools, dies, jigs & fixtrs. Must have some exper w/main of shop, equipment, roll form machns, punch'g dies & gen'l iron work. Good sal, excel benefits. Telephone Andy, (212) 721-1100

ПОТРІБНО ПЕКАРЯ, ПОМІЧНИКА ПЕКАРЯ і ПРИВІТАЛЬНИКА для санітарної чистоти. Добра платня і бенєфіти, постійна праця. Голоситись особисто Spudnuts, 146 Baynes Ave., (United Air Lines Building), Newark, N.J. 07114. Англіська мова неконечна.

FUNERAL DIRECTORS

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED Обслу. ІЛІЦІА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємось похоронами на цвинтарі в Бавид Бруку і перенесенням Тілівих Останків з різних країн світу.
801 Springfield Avenue IRVINGTON, N.J. NEWARK, N.J. ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАС БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕП.

Український Народний Союз

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

P.O. Box 17 a — 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

НАНОВЕ.
Прох. одати інформації про забезпечення
Ім'я і прізвище
Адреса
Місто
Стейт
Зп код
МОЯ ДАТА НАРОДЖЕННЯ:
день місяць рік